

Pomorze
Zachodnie

**Raport: Profil osoby uzależnionej od alkoholu
korzystającej z systemu opieki zdrowotnej na
terenie województwa zachodniopomorskiego
w 2014 r.**

**Raport: Profil osoby leczącej się z powodu
zażywania narkotyków w 2014 r.**

Raport: Profil osoby uzależnionej od alkoholu korzystającej z systemu opieki zdrowotnej na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2014 r.

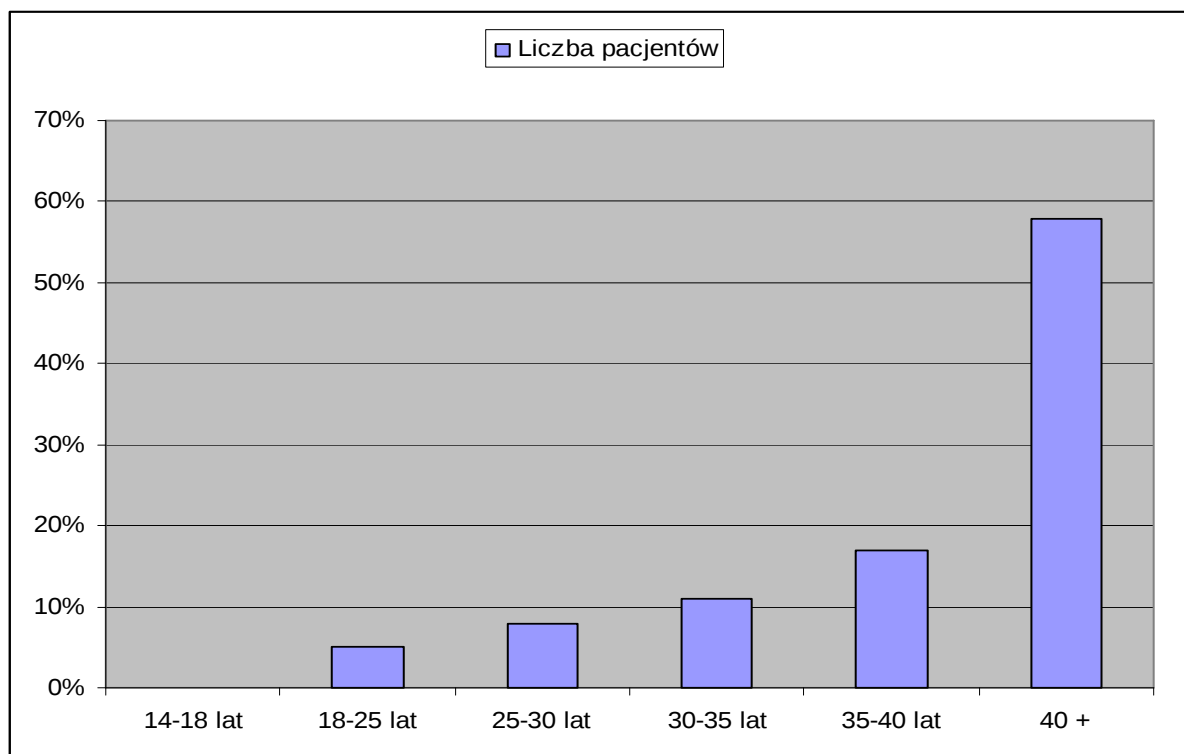
W marcu 2014 roku przeprowadzone zostało przez Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego drugie wojewódzkie badanie osób leczących się z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu, którego celem było opracowanie Profilu osoby leczącej się z powodu używania alkoholu. W sumie w ramach projektu przeprowadzono 219 wywiadów ankietowych, które były anonimowe i dobrowolne. Rezultatem przeprowadzonego badania było zebranie dodatkowych, dość szczegółowych informacji dotyczących grupy objętej badaniami populacji generalnej, jak również często odnotowywanej w statystykach medycznych. W badaniu uczestniczyli pacjenci placówek leczenia odwykowego działających na terenie województwa, które prowadzą oddziały terapii uzależnienia od alkoholu, oddziały leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych. Są to następujące jednostki na terenie województwa:

1. Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdroje” w Szczecinie;
2. Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej "Patronka" Sp. z o.o. w Szczecinku;
3. Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Gryficach;
4. Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Drawsku Pomorskim;
5. Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie;
6. Centrum Psychoterapii i leczenia Uzależnień ANON w Koszalinie
7. Przychodnia Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Stargardzie Szczecińskim

Dodatkowo dane otrzymano z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sławnie.

W przeprowadzonym badaniu większość ankietowanych stanowili mężczyźni (73%) Należy zaznaczyć, że wskaźnik ten wynika z faktu większej liczby miejsc na oddziałach szpitalnych dla mężczyzn niż dla kobiet. Najwięcej pacjentów jest wieku 35 +.

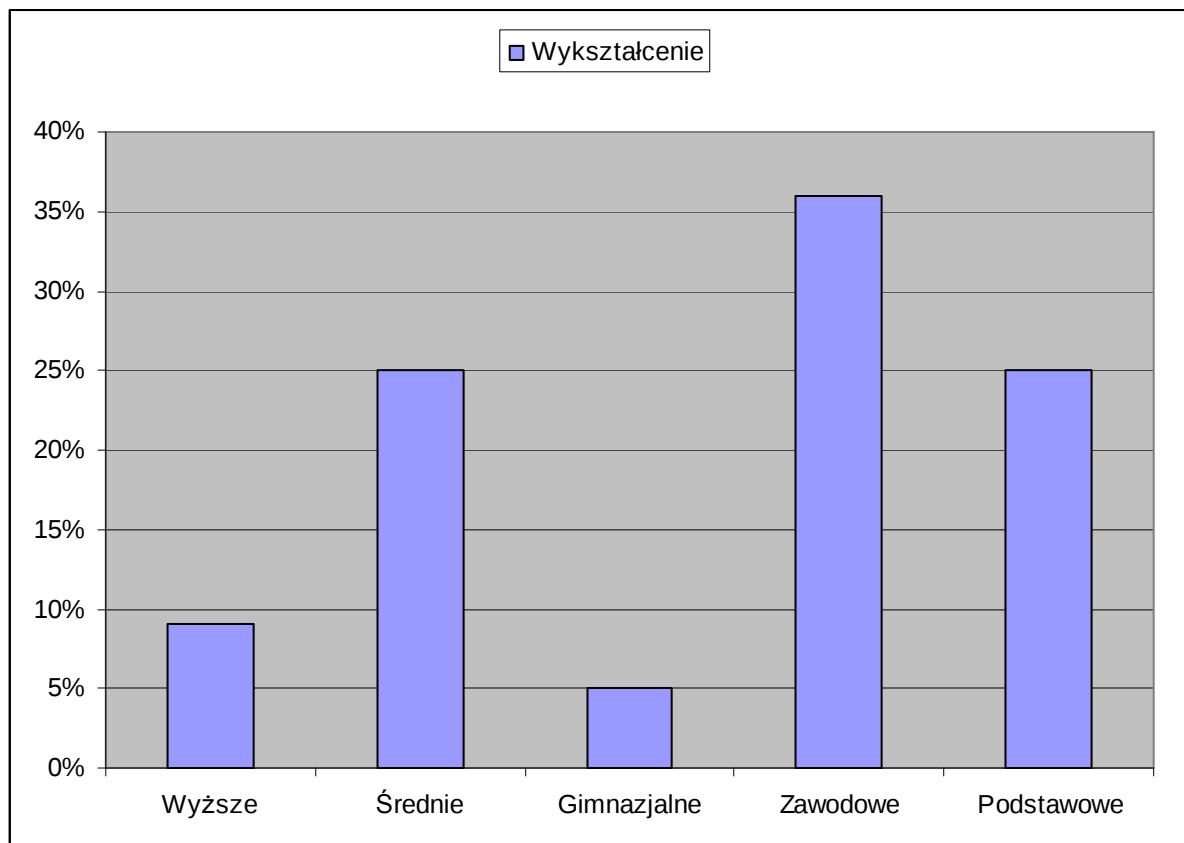
Wykres 1. Wiek osób leczących się z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu

Źródło: Opracowanie własne

Analizując wykształcenie populacji badanej odnotowano, że najczęściej respondentów miało wykształcenie zawodowe (36%). W przypadku pozostałych osób najliczniejszą grupę stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym (25%) i średnim (25%). O wiele mniejszy odsetek respondentów stanowiły osoby z wykształceniem wyższym (9%) oraz gimnazjalnym (5%). Tylko 4% badanych uczyło się w czasie leczenia.

Wykres 2. Wykształcenie osób leczących się z powodu zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu

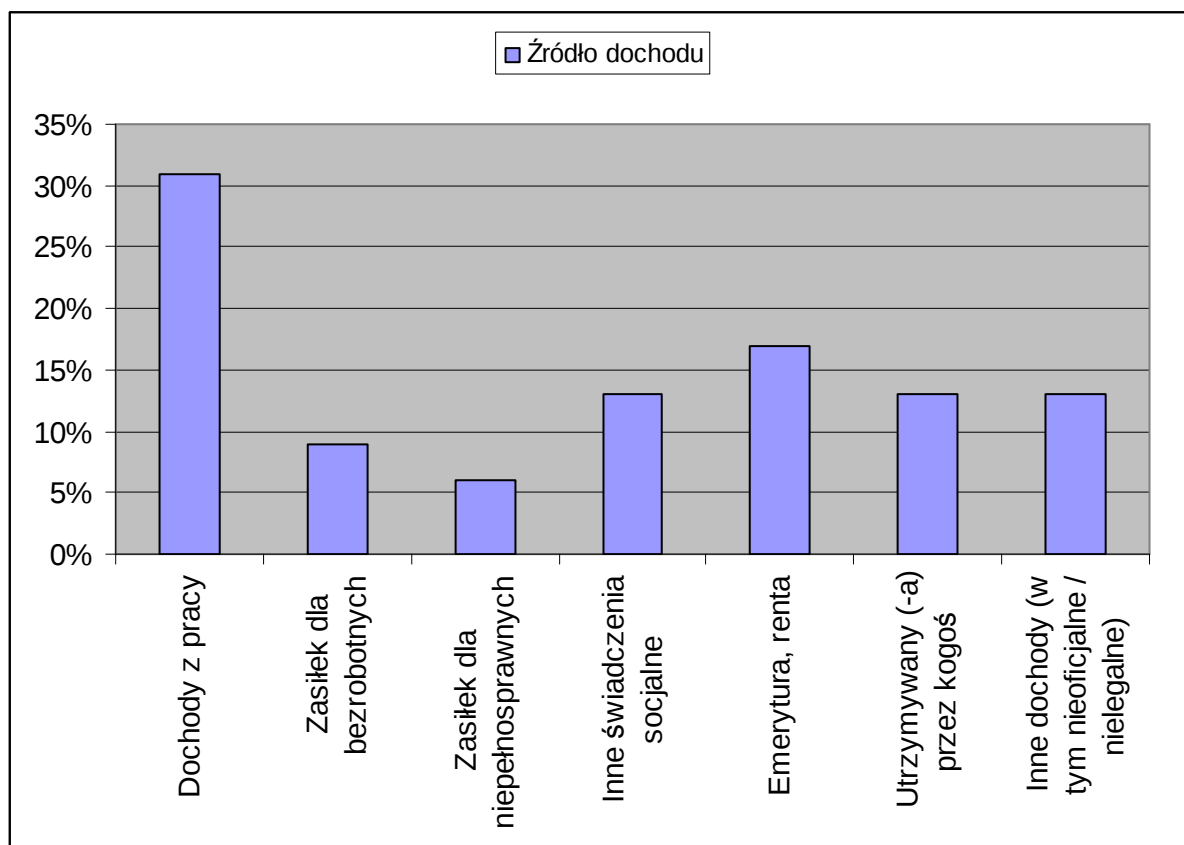

Źródło: Opracowanie własne

Badani pytani byli o ich sytuację mieszkaniową. Większość respondentów, tj. 60% miała stałe miejsce zamieszkania. Znaczna część ankietowanych, tj. 25 % mieszka samodzielnie, a 25 % badanych mieszka u kogoś, tj. rodziny, przyjaciół. W sumie 11 % respondentów korzysta z pomocy instytucji np. hosteli, schronisk, w tym 8% stanowi grupa mieszkająca nielegalnie w opuszczonych budynkach, na działkach oraz osoby bezdomne. Jeśli chodzi o miejsce zamieszkania; połowa ankietowanych mieszka na wsi, druga w mieście.

Respondenci mieli wybrać jedną z odpowiedzi charakteryzującą ich główne źródło dochodów. Jedynie 31% badanych uzyskuje dochody z pracy. Część badanych utrzymuje się z emerytur/rent (17%). W zbliżonym przedziale zaklasyfikowały się osoby deklarujące, iż otrzymują pieniądze z innych świadczeń socjalnych (13%), innych dochodów (w tym nieoficjalnych i nielegalnych) – 13% oraz utrzymywanych przez kogoś - 13%. Pozostała część respondentów, tj. blisko 15 % deklarowała, że żyje z zasiłku dla osób bezrobotnych - 9% i zasiłku dla niepełnosprawnych (6%).

Wykres 3. Źródło dochodów – odsetek badanych

Źródło: Opracowanie własne

Badani pytani byli także o ich status rodzinny. Większość respondentów, tj. 55 % deklaruje, że jest w związku formalnym lub nieformalnym. Wskaźnik ten jest niezwykle istotny z uwagi na skutki wynikające z syndromu współzależnienia. Ponadto 47 % badanych ma dzieci. Istotnym jest, aby ten wynik rozpatrywać, mając na względzie następstwa syndromu Dorosłych Dzieci Alkoholików - DDA.

W badanej grupie respondentów 27% stanowiły osoby zobowiązane do leczenia odwykowego, czyli poprzez instytucję sądową motywowane do podjęcia terapii uzależnienia. Taki wynik ma związek również z faktem, iż placówki leczenia odwykowego zobligowane są do udzielania świadczeń osobom zobowiązanym do leczenia odwykowego. Blisko 45 % badanych wskazało, że było wcześniej leczone na oddziale terapii uzależnienia alkoholowego – może to wskazywać na mało skuteczne formy działań mające na celu podtrzymywanie abstynencji.

Respondenci byli pytani o rodzaj alkoholu spożywanego najczęściej w ciągu ostatnich 30 dni przed przyjęciem na oddział. Najbardziej popularnym alkoholem były wyroby spirytusowe (46%) i piwo (43%). Wino i miody pitne spożywało 26 %.

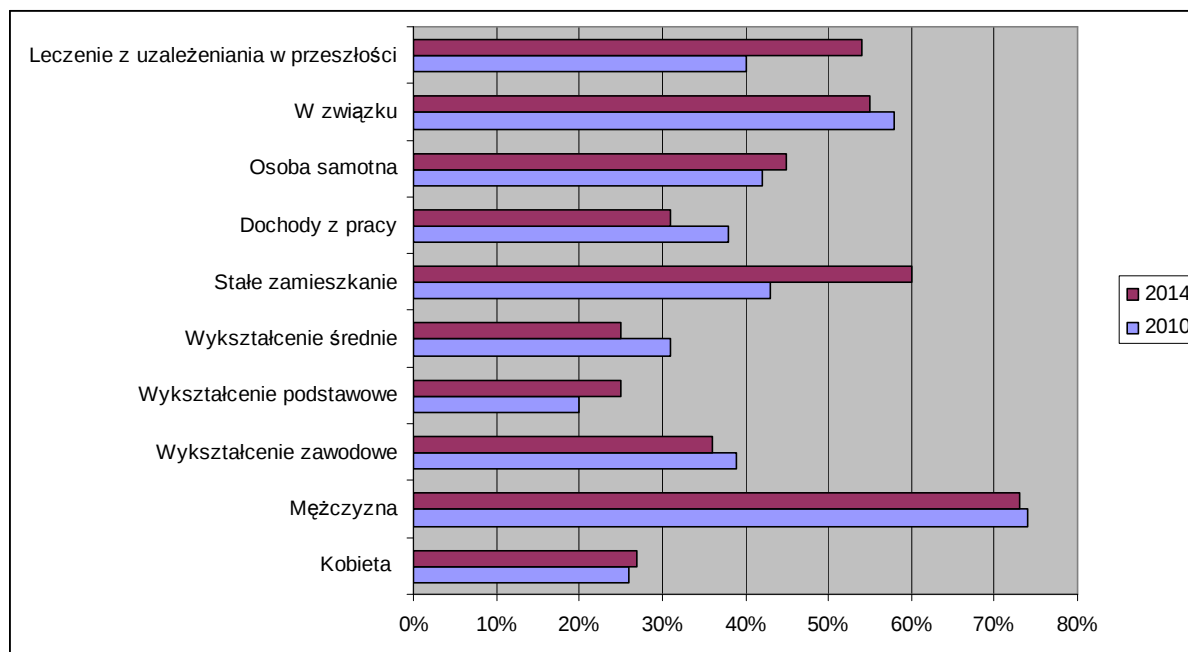
82% badanych deklaruje, że nie używało narkotyków. Respondenci deklarujący używanie narkotyków wskazywali najczęściej na przyjmowanie: amfetaminy, marihuany i haszyszu oraz ecstasy i kokainy.

Podsumowanie:

Pacjent oddziału terapii uzależnienia od alkoholu jest mężczyzną w wieku 35+ , który ma wykształcenie zawodowe, podstawowe lub średnie. Ma stałe miejsce zamieszkania, utrzymuje się z dochodów uzyskanych z pracy i żyje w związku. Nie był zobowiązany do leczenia na oddziale terapii uzależnienia alkoholowego ale w przeszłości był leczony z uzależnienia. Najchętniej spożywa piwo i wyroby spirytusowe. Raczej nie zażywał w przeszłości narkotyków.

Zestawienie danych z 2010 i 2014 r.

Wykres 3. Porównanie danych za 2010 i 2014 r. Zaznaczone odpowiedzi twierdzące.

Źródło: Opracowanie własne

Wyniki badania niewiele się różnią od rezultatów badania z 2010 r. Najbardziej niepokojącym zjawiskiem jest 5% wzrostu liczby pacjentów która leczyła się z uzależnienia w przeszłości. Może to wskazywać na mało skuteczne formy działań mające na celu podtrzymywanie abstynencji.

Raport: Profil osoby leczącej się z powodu zażywania narkotyków w 2014 r.

W marcu 2014 roku przeprowadzone zostało przez Wydział Współpracy Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego drugie wojewódzkie badanie dotyczące określenia profilu osoby leczącej się z powodu zażywania narkotyków, którego celem było opracowanie profilu osoby leczącej się z powodu używania narkotyków. W sumie w ramach projektu przeprowadzono 136 wywiadów ankietowych, które były anonimowe i dobrowolne.

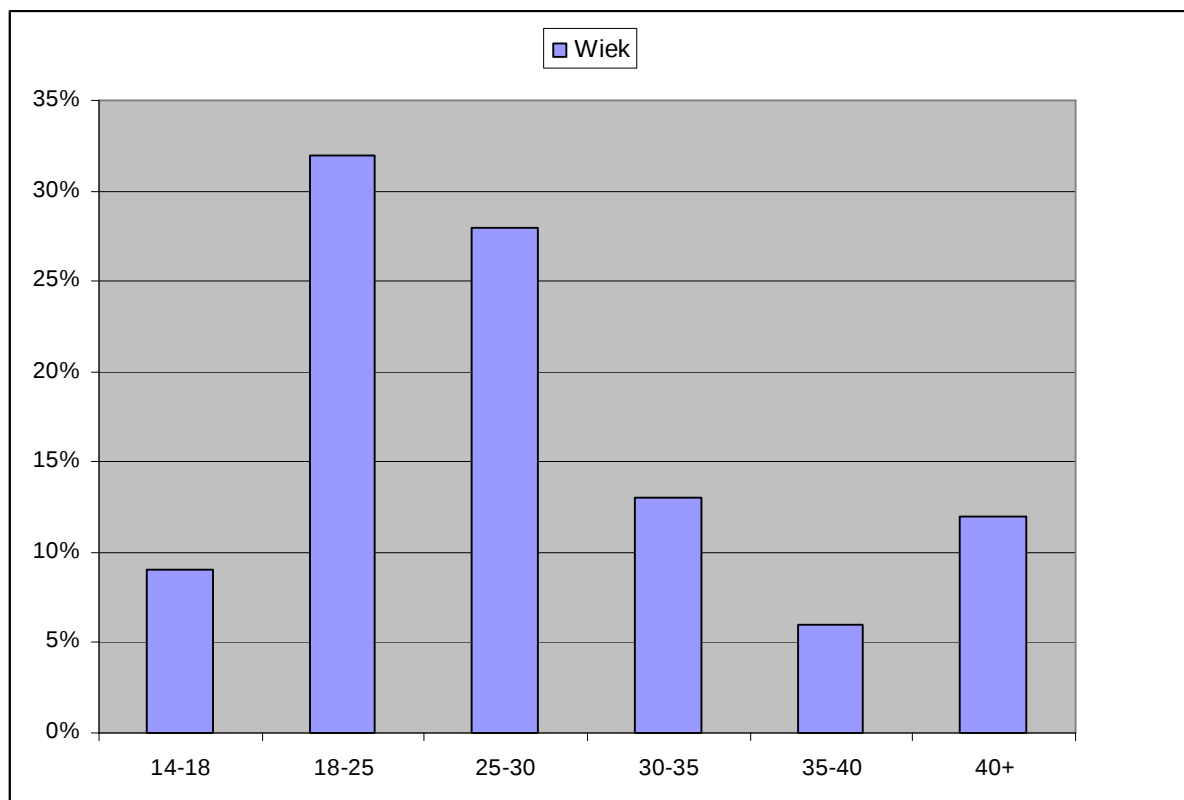
W badaniu udział wzięli pacjenci następujących jednostek znajdujących się na terenie województwa zachodniopomorskiego:

1. Zachodniopomorski Oddział Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych "Powrót Z U" w Szczecinie.
2. Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR w Szczecinie.
3. Ośrodek Rehabilitacyjno-Postresocjalizacyjny w Darżewie
4. Samodzielny Publiczny Specjalistyczny ZOZ Zdroje.
5. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MONAR w Grabowie.
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej MONAR w Babigoszczy.
7. Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Patronka” w Szczecinku.

Analiza uzyskanych wyników

W przeprowadzonym badaniu większość ankietowanych stanowili mężczyźni (81%). Najwięcej pacjentów jest w wieku 18-30 lat. Zdecydowana większość pacjentów (82%) zamieszkuje miasta.

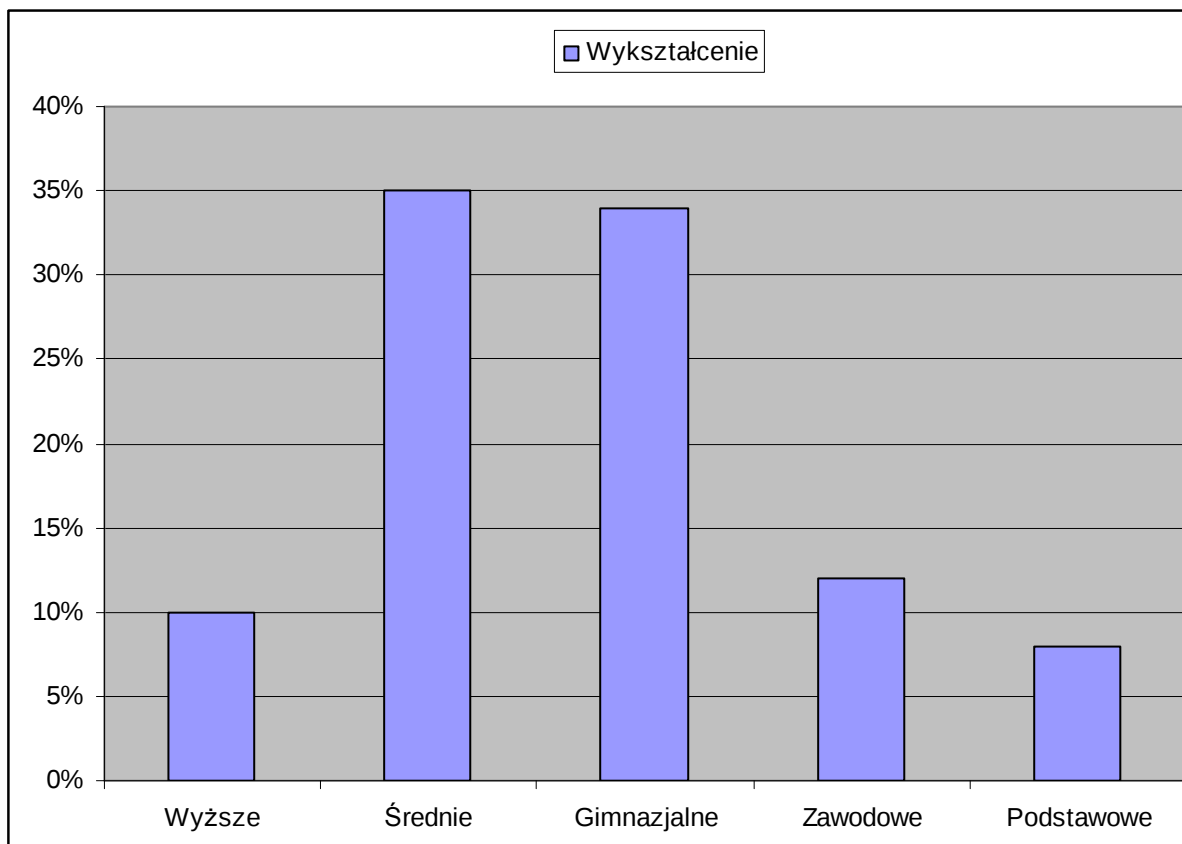
Wykres 1. Wiek osób leczących się z powodu zaburzeń spowodowanych zażywaniem narkotyków

Źródło: Opracowanie własne

Analizując wykształcenie populacji badanej odnotowano, że najwięcej respondentów miało wykształcenie gimnazjalne (43%) i średnie (35%). Kolejną liczną grupą byli ankietowani z wykształceniem zawodowym (12%). Najmniej liczną grupę stanowili badani z wykształceniem podstawowym (8%) i wyższym (10%). 81% badanych w okresie trwania badań nie uczyło się.

Wykres 2. Podział leczących się ze względu na wykształcenie.

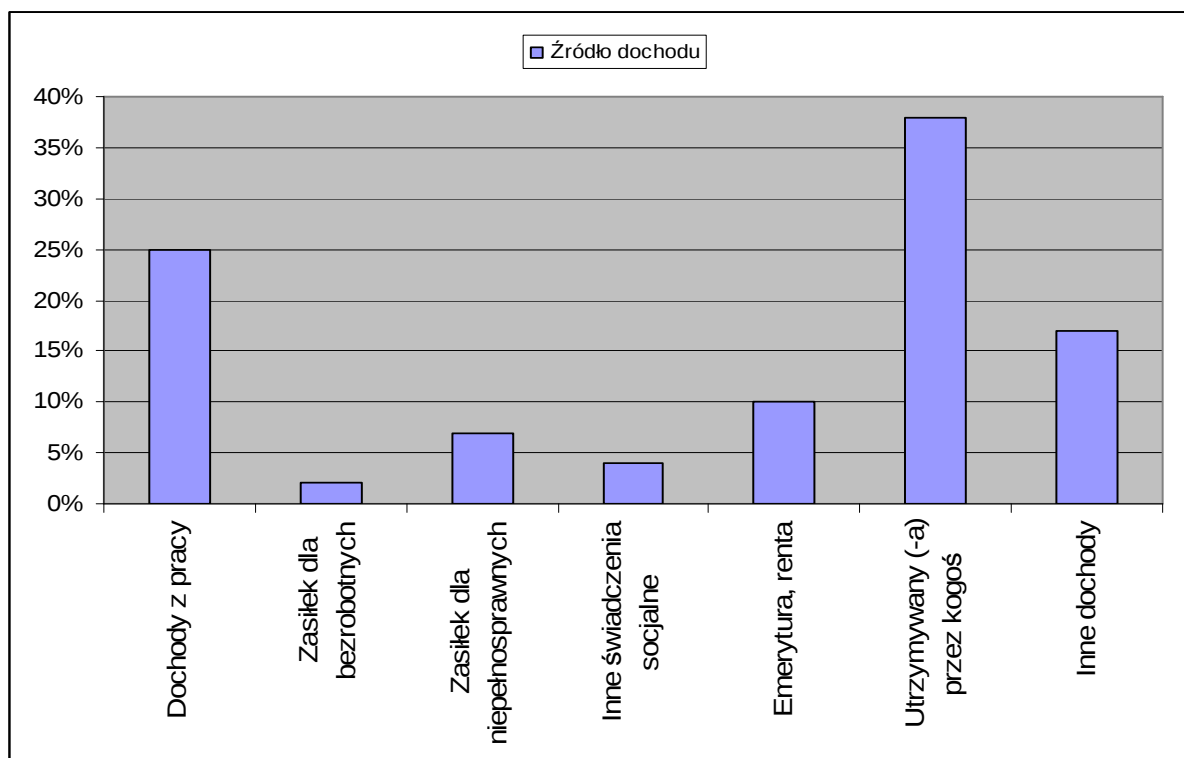

Źródło: Opracowanie własne

Badani pytani byli o swoją sytuację mieszkaniową. Większość respondentów tj. 45% miała stałe miejsce zamieszkania. Znaczna część ankietowanych tj. 41% mieszka u kogoś, tj. u rodziny i przyjaciół. Samodzielnie mieszka 8% badanych. Kolejną grupą są pacjenci korzystający z pomocy instytucji np. hoteli lub schroniska - 4% respondentów. Nielegalnie zamieszkujących opuszczone budynki lub bezdomnych jest łącznie 3%.

Respondenci mieli wybrać jedną z odpowiedzi charakteryzującą ich główne źródło dochodów. Ankietowani mieli możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi. 38% badanych utrzymywanych jest przez kogoś. Jedynie ¼ badanych otrzymuje dochody z pracy. Kolejną grupą (17%) są osoby zarabiające nieoficjalnie, nielegalnie. Część badanych utrzymuje się z emerytur i rent (10%) oraz zasiłków dla niepełnosprawnych (7%).

Wykres 3. Źródło dochodów – odsetek badanych.

Źródło: Opracowanie własne

Badani pytani byli także o swój status rodzinny. Większość respondentów tj. 64 % deklaruje, że jest osobą samotną. 36% deklaruje że jest w związkach formalnych i nieformalnych.

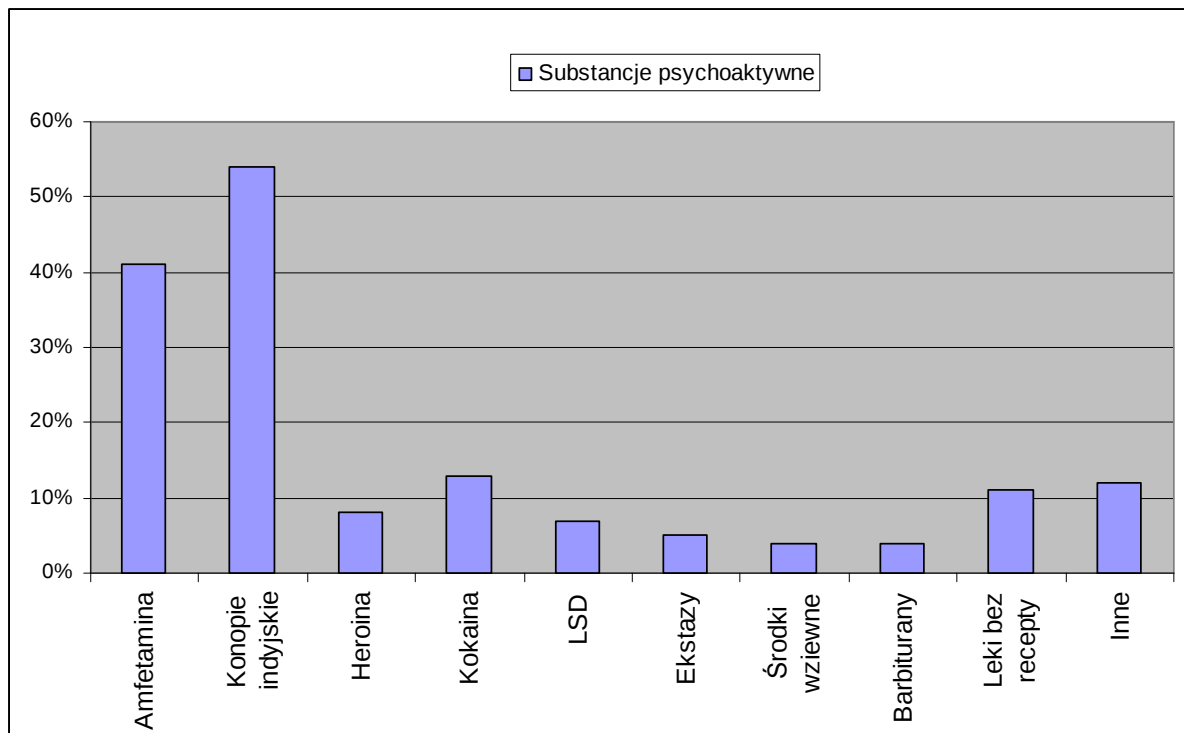
W badanej grupie respondentów 12% badanych było sądownie zobowiązanych do leczenia odwykowego, 23% karanych było w związku z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii, 45% było wcześniej leczonych z uzależnienia. 39% ankietowanych przed przyjęciem do leczenia było leczonych przez psychiatrę.

Badani byli pytani o substancję psychoaktywną przyjmowaną najczęściej w ciągu ostatnich 30 dni przed przyjęciem na oddział. Ankietowani mieli możliwość zaznaczenia wielu odpowiedzi. Najczęściej zaznaczano konopie indyjskie (54%) oraz amfetaminę (41%).

Ankietowani wskazywali jako inne zażywane substancje psychoaktywne alkohol, „dopalacze”, leki, grzyby halucynogenne, mefedron. Częstą odpowiedzią był Acodin.

Pacjenci zostali zapytani o substancję, którą zażyli w życiu jako pierwszą. 66% ankietowanych wskazało konopie indyjskie, 13% amfetaminę, 4% inne substancje (alkohol, leki, „dopalacze”). Środki wziewne jako pierwsze wzięło 5% ankietowanych.

Wykres 4. Substancje psychoaktywne zażyte w ciągu ostatnich 30 dni przed przyjęciem na oddział.

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowanie:

Pacjent oddziału terapii uzależnienia od narkotyków jest mężczyzną w wieku 18-30 lat, który ma wykształcenie gimnazjalne lub średnie. Najczęściej spożywa przetwory konopi indyjskiej. Mieszka w mieście i ma stałe miejsce zamieszkania. Jest samotny i utrzymywany przez kogoś. Nie był zobowiązany do leczenia na oddziale terapii uzależnienia i nie był karany w związku z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Prawdopodobnie w przeszłości był leczony z uzależnień.

Porównanie wyników z 2011 r.

Porównując wyniki z badaniami ankietowymi z 2011 r. można wyraźnie zaobserwować zmniejszenie się grupy pacjentów w wieku 18-25. W 2011 r. było to 70%, w 2014 r. 32%. Wyraźnie zmniejszyła się grupa niepełnoletnich pacjentów z 30% ogółu badanych do 10% w 2014 r. Nie zmieniło się wykształcenie pacjentów. Nadal największą grupą są pacjenci z gimnazjalnym i średnim wykształceniem. Na podobnym poziomie jest źródło dochodów osób leczących się. Tak jak w 2011 r. pacjenci najczęściej byli przez kogoś utrzymywani i żyli samotnie.

Wciąż najchętniej przyjmowaną substancją psychoaktywną są przetwory konopi indyjskiej i amfetamina.